

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

ISO 9001:2015

www.ukzuz.cz

Mgr. Petr Vaculík.

Registrace odrůd

Registrace odrůd je základním předpokladem uznávání a uvádění do oběhu rozmnožovacího materiálu odrůd a zárukou vhodnosti odrůdy pro půdně-klimatické podmínky ČR.

O registraci odrůdy rozhoduje ÚKZÚZ prostřednictvím NOÚ (Národní odrůdový úřad) v Brně, pro révu ve spolupráci s odd. vinohradnictvím v Oblekovicích.

Odrůdy registrované v ČR jsou pravidelně publikovány v Seznamu odrůd zapsaných ve Státní odrůdové knize ČR a taktéž zveřejněny na www.ukzuz.cz

Odrůdy jsou zkoušeny a registrovány podle zákona č. 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby. Ochrana práv je podle zákona č.408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám.

Registrace odrůd

Podmínky pro registraci odrůdy:

- **Odlišnost, uniformita, stálost**
- **Užitná hodnota**
- **Vyhovující název**
- **Zajištěné udržovací šlechtění**

Zkoušky odlišnosti, uniformity a stálosti

- Součástí řízení o registraci odrůd a udělení ochranných práv k odrůdě
- Poskytují jednoznačný popis odrůdy, který slouží k identifikaci odrůdy
- Provádí se dle mezinárodně harmonizovaných protokolů (Technické protokoly Odrůdového úřadu Společenství - CPVO, Obecné zásady zkoušení mezinárodní Unie na ochranu nových odrůd rostlin - UPOV).

Odlišnost (Distinctness):

Odrůda je odlišná, jestliže se zřetelně odlišuje od každé jiné obecně známé odrůdy projevem nejméně jednoho znaku vyplývajícího z jejího genotypu nebo kombinace genotypů.

Uniformita (Uniformity):

Odrůda se považuje za uniformní, jestliže je dostatečně jednotná v projevu sledovaných znaků. Míra uniformity se posuzuje na způsobu rozmnožování (rostliny cizosprašné, samosprašné či vegetativně množené).

Stálost (Stability):

Odrůda se považuje za stálou, jestliže v projevu sledovaných znaků zůstává beze změny po opakovaném množení nebo množitelském cyklu.

Zkoušky užité hodnoty

ZUH (VCU: Value for Cultivation and Use)

- Součást řízení o registraci odrůd a podklad pro doporučování odrůd
- Poskytují informace o významných hospodářských vlastnostech odrůd
- Provádí se dle metodik ÚKZÚZ, schválených odrůdovou komisí
- Provádí se na stanicích ÚKZÚZ a smluvních pracovištích jiných organizací reprezentujících významné pěstitelské oblasti ČR
- Sledují významné hospodářské vlastnosti odrůd (např. výnos, odolnost proti chorobám a škůdcům, ranost odrůd, ...)
- U vybraných druhů sledují reakci odrůd na různé intenzity pěstování
- Hodnotí technologické a kvalitativní parametry (např. organoleptické vlastnosti vína)

Pro registraci odrůd révy jsou ZUH povinné!!

Ochrana práv k odrůdám

Je formou ochrany duševního vlastnictví šlechtitele. Držitel ochranných práv,

který má výlučné právo k využívání chráněné odrůdy, může na základě licenční smlouvy poskytnout souhlas s využíváním chráněné odrůdy jiné osobě. Takto získané licenční poplatky jsou významným i finančním zdrojem umožňujícím návratnost investice do výzkumu a šlechtění nových odrůd.

Podmínky udělení ochranných práv:

- OUS (Odlišnost, uniformita, stálost) + novost odrůdy
- Vyhovující název
- Zajištěné udržovací šlechtění

O udělení ochranných práv rozhoduje ÚKZÚZ (NOÚ, ve spolupráci s odd. vinohradnictví)

Ochrana práv k odrůdám

V rámci Evropského společenství může být odrůda chráněna:

Na území jednotlivých členských států podle jejich národních zákonů:

21 národních chráněných odrůd v ČR :

Agni, André, Ariana, Aurelius, Cabernet Moravia, Cerason, Erilon, Kofranka, Laurot, Lena, Malverina, Marlen, Medea, Muškát moravský, Nativa, Rinot, Savilon, Svojsen, Tristar, Veritas, Vesna, Vrboska.

Jednotně na území celého společenství

Vyskytující se na území ČR**

Nero, Regent, Ráthay, Roesler, Cabernet Jura, Cabernet Blanc, Pinotin, Cabertin, Wildmuscat, Méscikadar, ...

Cca. 90 odrůd..... (01.1.2020)

Děkuji za pozornost.

